

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorumqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolvtiones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Juramenti Absolutio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10421

tamen quando emit potest habere, Boer. *decisione 23. numero secundo*, & ita dicit esse consuetudinem in Francia; tamen in regno nec activè, nec passivè Ecclesia habet jus congruum. Afflict. *de iure protim. §. tota, numer. 33. & §. est autem, numero 33. & Novel. ubi sup. §. 8. & 9. num. 29. idem dicitur de Curia, & de via publica, & de Scholis, & confraternitatibus, §. 8. & 9. nu. 43.*

Quartum dubium, an illi, ad quos pertinet hoc jus prælationis, possint petere juramentum ab emptore, & venditore, utrum contractus sit verus, paliiatus & in fraudem illorum. Affirmativè respondetur, & illi tenentur jurare, & si pejerarint, possunt puniri pœna perjurii, & pœna venditoris, est amittere pretium & emptoris, rem emptam, Afflict. *ubi sup. in ver. 7. notat. ver. 21. car. 50. Novel. loc. cit. §. 5. numero 50. & infra.*

Tertium dubium, denuntiatio rei venditæ fieri debet infra triginta dies, aliàs amittit jus, quod habet. Novel. *in constitutione, num. 8. & §. tertius, num. 47. Afflict. ubi supra, §. ut infra, fol. 38. pro materia juris congrui, vide Bull. Leon. X. & Sixti IV. & Pii V. Bulla 128 que incipit, ad hoc nos, & aliam 134. que incipit, Tanta est, ubi disponit, quod domini de eorum bonis liberè possint disponere etiam non requisitis inquilinis, Greg. XIII. Bull. 25. que incipit, Que publice. Sixtus enim IV. Leo X. & Pius IV. fecerant quasdam constitutiones, quarum vigore vicini tenebatur domus vicinis vendere in certis casibus, & quod inquilini domorum venden-*

darum requiri deberent, quas Bullas Pius V. prædicta Bulla 134. revocavit, easque reduxit ad terminos juris communis, vide Caputaq. *dec. 73. & 77.*

JURAMENTI ABSOLUTIO.

SUMMARIUM.

- 1 *An in absoluteione à juramento, qua potius habitatio dici debet, requiratur partis adversæ citatio.*
- 2 *Num in omnibus contractibus detur ista habitatio indifferenter.*
- 3 *Quæ clausula requiratur in habituatione hac:*
- 4 *Quenam iuramenta possint ab Episcopo absolvi, seu habitari.*
- 5 *A quo petenda est absolutio sive habitatio.*
- 6 *An & quando requiratur priusquam iurans agere possit.*
- 7 *An possit concedi, etiam in vna parte adversa.*
- 8 *An perjurus possit petere hanc habitacionem sive absoluteionem.*
- 9 *An iudex laicus possit admittere actionem contra contractum iuratum sine precedente absoluteione.*
- 10 *An iudex Ecclesiasticus possit punire laicum perjurum, & quæ sunt pœne perjurantium tam laicorum, quam ecclesiasticorum.*

AD Primum, oportet distinguere nam si cum habitacione juramenti sequeretur ipsius contractus irritatio, tunc opus esset ut præmittatur partis adversæ citatio, *Co var. lib. 1. capi. 4. numero 5. versic. id verò, var. resol. & capi. 14. nu.*

14. num. 15. vers. 6. ubi dicit, in contractibus innominatis esse locum pœnitentiæ re integra, etiam in favorem Ecclesiæ; si verò solum habitatio petitur (salvo remanente contractu) qua solum aperitur via ad agendum, & ad excipiendum, non requiritur adversæ partis citatio, Covar. loc. citat. Gom. in tract. de brevibus, num. 46. Staph. de lit. grat. & iustitia, fol. 311. nu. 8. & 9. Guid. Pap. quæ. 140. n. 4. & hoc ampliatur, etiam si petens habitari promiserat, & jurarat in contractu nunquam venire contra voluntatem suam, & nunquam petere juramenti absolutionem, Staph. loc. cit. Gimo. de grat. expectat. fol. 410. nu. 7. Gallel. de obligat. for. Cam. fol. 55. n. 3. Affl. & decisio 220. n. 10. & Cap. Tolos. quæst. 61. debet intelligi secundum doctrinam Covar. quia videtur sentire contrarium.

Ad Secundum, dico primò, quod Camera Apostolicæ non datur habitatio à juramento, Covar. loc. cit. num. 6. & citat Staph. ad idem tamen Gallel. loc. cit. fol. 54. & 57. dicit dari hanc habilitationem, sed non effectum retardandi executionem contractus. Secundò, datur habitatio in contractu donationis causa mortis, & in actibus ultimæ voluntatis, Gom. in ca. p. si pauper. num. 5. de testam. lib. 6. Covar. in rubr. de testam. 2. p. num. 14. concl. 20. Boer. decis. 353. num. 6. ampliatur hoc, etiam si promississet sub juramento eam non revocare sub quibuscunque clausulis, vel non impetrandi absolutionem à juramento præstito in contractu, Ratio datur à Covar. loc. cit. facit c. fin. de procur. lib. 6. & ratio est, quia istæ clausulæ solent

apponi à tabellionibus absque scientia contrahentium: hoc fallit in instrumento formæ Cameræ, ubi valet ista clausula ne ad effectum impugnandi instrumentum relaxatione juramenti possit impetrari, Gallel. loc. cit. fol. 53. nu. 7. Tertio, an detur habitatio juramenti in donatione inter vivos, vel causa mortis, quæ transit in donationem inter vivos, vide Covar. loc. cit. per totum: tamen vidi dari eam indifferenter accedente causa rationabili, per cap. final. de donationibus inter vivos, non facta traditione rei, & decis. 27. & 153. in fine. & causa potissima est, quando donatarius gravem, vel atrocem injuriam donatori intulerit; quia tunc, etiam donatio inter vivos potest revocari, Covar. loc. cit. c. 2. num. 8. vers. 9. vide Anchar. c. c. accessorium, num. 6. de reg. iur. lib. 6. ubi ponit multos casus, quibus juramentum non causat irrevocabilitatem contractus, vide Bald. in Auth. sed cum testator, C. ad leg. Falcidiam.

Ad tertium, debet poni prima clausula, juramentum videlicet non debere esse vinculum iniquitatis, cap. quando, de iur. iurand. Gloss. in c. dilecti in ver. iuramenti, de maior. & obed. c. inter cetera, 22. q. 4. Guid. Pap. loc. cit. numero 2. Debet secundò uti verbo habitari, seu relaxari, non absolvi, Staph. loc. cit. Ratio est, quoniam illè non absolvitur ab observatione juramenti, sed habilitatur ad hoc, ut possit agere, & excipere absque incurfione perjurii, & aperitur ei via ad agendum, seu excipiendum in iudicio. Si enim plenario iudicio postmodum pronuncietur

contra-

contractum esse validum, non obstante habilitatione ad illius contractus observationem astringitur, Covar. loc. cit. num. 6. Soto lib. 8. quest. 1. art. 7. & 10. addit. Tertio debet poni clausula, à juramento, seu juramentis, & maxime quando quis juravit non venire contra contractum, quia modò sunt duo juramenta, ut patet ex dictis, & ex Afflict. decis. 30. nu. 6. aliàs esset perjurus. Quarto debet addi, ci rca præjudicium tertii; quia in hoc, nec posset relaxare Papa. Soto loco cit. ar. 9. Quintò, quod adsit causa rationabilis, Soto loco cit. Sylve. in ver. juramentum, §. 2. in fine, quæ causa habilitationis debet inferi instrumento relaxationis; Guido Pap. qu. 140. Abb. in cap. à vobis, num. 3. de decim. & cap. inter, numero 9. de renunc. Sextò, ut inferatur tenor totius instrumenti in relaxatione, seu habilitatione, ita Vinc. de Annan. singul. 2. & sic servatur Neapoli.

Ad quartum respondetur ex Soto loco cit. quod ita æquiparatur, sicut in voto; quemadmodum enim à tribus illis non potest Episcopus absolvere, quæ sunt reservata Papæ, ita nec etiam à juramentis factis intuitu illorum trium Sylv. loco cit. §. 3. exceptis etiam juramentis præstitis per sedem Apostolicam, vel collegia Ecclesiarum, & de non alienandis bonis Ecclesiæ, & similia, prout in c. dilecto, de præb. Gom. in c. 1. nu. 186. de constit. lib. 6. Staph. fol. 184. nu. 4. glos. in Clem. dudum, in ver. pacta, de sepult. cum similibus.

Ad quintum, debet peti ab Episcopo jurantis, seu in loco contractus, non autem creditoris, Capyc. decis. 18. num. 6.

Covar. loco cit. ver. verum, & hoc mihi accidit in factò, & ita fuit obtentum, Covar. ubi supr. c. 4. num. 1. & hinc oriuntur multa. Primum, in quibus contractibus detur dispensatio à juramento, vide superius, §. 2. Guid. Pap. q. 224. & sequent. Secundum, de perjurio potest puniri iudex laicus, quia est crimen commune, s. mixtum, Guid. Pap. q. 178. num. 1. & conf. 29. incipiente, incarceratus, n. 3. & conf. 89. Tertium, quod Princeps secularis potest dispensare super juramento, idem ibidem, numer. 3. & quest. 198. & addit. ad q. 189. at mihi hoc non placet, cum hoc videatur potius pertinere ad iudicem Ecclesiasticum. Quartum, semper quod res non permaneat in eodem statu, potest dari habilitatio à juramento, quia sic intelligi debent Doctor. in c. cum contingat de iurejur. Guid. Pap. quest. 199. n. 3. Quintum, juramentum obligat ad sui observationem, tam in jure, quam in factò, ad eò quòd non potest contraveniri adversus contractus juramentum, idem quest. 677. Sextum, absolutio à juramento datur ratione enormissimæ læsionis, Capyc. decis. 159. num. 25. nec obstat c. quamvis, de pact. lib. 6. quia intelligitur, quando læsio esset medietatis, & non enormissima, similiter respondetur ad cap. contingat, & de iurejur. Septimum, à juramento super contractu datur habilitatio, quando absolutionem petens intendit probare, quòd id, quòd promiserat in contractu, solvebat ob turpem causam, Capyc. decisio 95.

Ad Sextum vide Afflict. decisio 263. num. 3.

Ad Septimum, affirmativè respondet idem decis. 220. n. 10. & 11. Ad

Ad Octavum, affirmativè respondet idem *ibidem*, n. 17. modò priùs habilitetur à perjurio, sive absolvatur.

Ad Nonum, vide Covar. de sponsal. 2; p. c. 3. §. 5. nu. 7. lib. 1. c. 4. num. 7. var. resol. Anchar. in c. licet, numer. 5. de iurjur. lib. 6.

Ad Decimum, respondatur quod sic. Addit. ad q. 17. Cap. Tolos. ex Doctoribus, in c. cum sit generale, de foro compet. Quod vetò ad pœnas, videto *ibidem*.

Ad Undecimum, Cap. Tolos. q. 16r, respondet, quod non; & idem tenet ibi addit. cum multitudine Doctorum civilium & Canonistarum, idem esse de donatione inter patrem & filium.)

JUS AD REM.

Primò, acquiritur decem modis in beneficialibus, & præcipuè per electionem, Abb. in cap. cum Bertoldus, de re judic. Selva tract. de benef. 3. par. quest. 2. numero 1. Sed intellige, sequuto scrutinio, Gemin. in capit. in electionibus, notab. 1. de elect. libro sexto.

Secundò, per præsentationem factam à patrono coram Ordinario intra legitima tempora, Gloss. in capi. pastoralis, in ver. appellaverit, de iure patron. Gom. in q. 6. de subrog. collig. sed non tribuitur per hanc solam præsentationem titulus coloratus sine institutione, Gom. quest. 53. in reg. de irren. Caputaq. decis. 307. p. 3. Nec dat jus considerabile per regulam Cancellariæ, de non tollendo iure quasito, nisi accedat consecratio seu acceptio præsentati sive electi & postulati, ita

Gom. in q. 1. col. 5. vers. 1. habere locum, de non toll. iure quasito, sed si acceptat, & consentiat, tribuit jus, etiam si superior non admittat præsentationem, vide Gemin. in cap. 1. ver. oppono secundo. de postul. lib. 6. & h. c. clarè tenet Gemin. in cap. quam sit, ver. sed an habebunt locum, de elect. libro 6. & assignat rationem, ut per mutuum consensum electorum, & electi, vel præsentantium, & præsentati, iniretur matrimonium spirituale, cap. licet, de translat. Pralat. sed hoc non est necesse in collatione, cap. si tibi absenti, de preb. lib. 6. Joan. Andr. ibi tamen inferius. §. electus, notab. 2. dicit quod ex electione quæritur jus electo, etiam antequam illi consentiat, & quòd Papa non intendat tollere hoc jus quasitum alicui, non facta mentione de illa, & electio & præsentatio pari passu ambulant, ut ipsemet Gemin. ibi paulo antè, ver. sed an habebit locum iste tex. in præsentatione,

Tertiò, per gratiam expectativam, Cardin. in Clem. Auditor. & in Clem. 2. in 2. notab. de præscrip.

Quartò, per mandatum de providendo, cap. si postquam, de prebend. lib. 6.

Quintò per collationem factam per Capitulum, si tibi absenti, eod. tit. & libro.

Sextò, per reservationem factam pro aliquo familiari de certo beneficio, Gem. in cons. 12. incipiente, utrum ille, in fine.

Septimò, per consuetudinem optandi, per c. fin. de consuetud. libro sexto, & dixi in vers. Canonica.